

22nd International Conference on the History of Cartography

Berne, July 8-13, 2007

The 22nd International Conference on the History of Cartography (ICHC2007, <http://www.ichc2007.ch/>) was held from July 8 to July 13, 2007, in Bern, the capital of Switzerland. The conference was organized by the Workgroup for the History of Cartography of the Swiss Cartographic Society, the editorial board of the journal *Cartographica Helvetica* and Imago Mundi Ltd., in collaboration with the Federal Office for Topography Swisstopo, the Institute for Geography of the University of Bern and the Institute for Cartography of the Federal Technical High School from Zurich (Eidgenössische Technische Hochschule Zürich – ETH). The president

- Time as the fourth dimension in cartography
- Other aspects of the history of cartography

An international team of five experts selected 63 papers for presentations and 39 for poster presentations, out of about 180 summaries. Official languages of the conference were English, German and French. 266 participants and 34 accompanying persons from 38 countries came to the conference.

The conference was preceded by a meeting of the International Society of Curators of Early Maps (ISCEM), held on

from the Royal Library in Copenhagen spoke about plans to digitize maps of the State Geodetic Administration of Denmark, and including their bibliographic records into the network catalogue of the Danish National Library. Thomas Klöti, head of the Cartographic Collection of the University Library in Bern informed the audience about the novelties within the scope of the map digitization project of the Ryhiner collection. Jürg Bühler from Zurich presented a new CD-ROM titled *Old Maps of Switzerland 1496-1900*. On the same day, there was a session of the Committee for the History of Cartography of the International Cartographic Association, on the occasion of which several presentations on the topic of *History of Cartography in Education* were held. Prof. Dr. Ferjan Ormeling chaired the session.

The opening of the conference and presentations of the first day of the conference were held in the great hall of the main building of the University of Bern. Presentations held on other days and the poster exhibition were held in the auditorium of the new building of the “UniS” University, which is located near the main building.

Presentations were divided into following groups:

- Mapping of Switzerland
- Ferdinand Rudolf Hassler
- Colonial cartography
- School Cartography
- Digital Map Analysis
- Military Cartography
- Cartographic Sources
- Cartographic Bibliography
- Toponyms
- Cartography and Politics
- Early Modern Cartography
- Asian and Islamic Cartography
- Medieval Cartography
- Relief Presentation
- Swiss Cartography
- Tourist Cartography
- Time in Cartography.

There was a special session when all the posters were exhibited in three rooms at the same time. There were not any presentations at that time, and publishers and

148

of the organizational committee was Hans-Uli Feldmann, director of the Cartographic Section of the Federal Office for Topography Swisstopo and chief editor of the professional journal for the history of cartography *Cartographica Helvetica*. Mister Feldman was the president of the Swiss Cartographic Society from 1998 to 2006.

These were the conference themes:

- Relief representation
- Maps and tourism
- Languages and maps

July 7. Several very interesting presentations were held. Alberto Fernández-Wytenbach from Madrid presented the project *Digital Cartographic Collection of the Canary Islands*. Elger Heere from the University of Utrecht presented a paper on the subject *In what way are users of older cartographic material connected with new digital technologies*. Tony Campbell gave an analysis of Internet sites dedicated to maps and asked for collaboration in production of a global list of such sites with corresponding data such as reasons of publishing digital map reproductions, selection criteria, etc. Henrik Dupont

22. međunarodna konferencija o povijesti kartografije

Bern, 8-13. srpnja 2007.

Od 8. do 13. srpnja 2007. u Bernu, prijestolnici Švicarske, održana je 22. međunarodna konferencija o povijesti kartografije (22nd International Conference on the History of Cartography – ICHC2007, <http://www.ichc2007.ch/>). Konferenciju su organizirali Radna skupina za povijest kartografije Švicarskoga kartografskog društva, uredništvo časopisa *Cartographica Helvetica* i Imago Mundi Ltd., u suradnji sa Saveznim uredom za topografiju Swisstopo, Institutom za geografiju Sveučilišta u Bernu i Institutom za kartografiju Savezne tehničke visoke škole iz Züricha (Eidgenössische Technische Hochschule Zürich – ETH). Predsjednik organizacijskog odbora bio je Hans-Uli Feldmann, voditelj Kartografskog odjela Saveznog ureda za topografiju Swisstopo i glavni urednik stručnog časopisa za povijest kartografije *Cartographica Helvetica*. Gospodin Feldman je obnašao dužnost predsjednika Švicarskoga kartografskog društva od 1998. do 2006.

Teme konferencije bile su:

- Prikaz reljefa
- Karte i turizam
- Jezici i karte
- Vrijeme kao četvrta dimenzija u kartografiji
- Drugi aspekti povijesti kartografije

Peteročlani međunarodni tim stručnjaka je od oko 180 primljenih sažetaka odabrao 63 za usmeno izlaganje i 39 za izlaganje na posteru. Službeni jezici konferencije bili su engleski, njemački i francuski. Konferenciji je nazočilo 266 sudionika i 34 osobe u pratnji iz 38 zemalja.

Konferenciji je prethodio sastanak Međunarodnoga društva kustosa starih karata (International Society of Curators of Early Maps – ISCEM), održan 7. srpnja. Održano je nekoliko vrlo zanimljivih izlaganja. Alberto Fernández-Wytenbach iz Madrida predstavio je projekt *Digitalna kartografska zbirka Kanarskih otoka*. Elger Heere sa Sveučilišta u Utrechtu izložio je rad na temu *Na koji su način korisnici starije katografske građe povezani s novim digitalnim tehnologijama*. Tony Campbell dao je analizu internetskih stranica posvećenih kartama te pozvao na suradnju u izradi globalnog popisa takvih stranica s pripadajućim

podacima kao što su: razlozi objavljivanja digitalnih reprodukcija karta, kriteriji odabira itd. Henrik Dupont iz Kraljevske knjižnice u Kopenhagenu govorio je o planovima digitalizacije karata Državne geodetske uprave Danske, te uključivanju njihovih bibliografskih zapisa u mrežni katalog Danske nacionalne knjižnice. Thomas Klöti voditelj Kartografske zbirke Sveučilišne knjižnice u Bernu, obavijestio je o novostima u sklopu projekta digitalizacije karata zbirke Ryhiner. Jürg Bühler iz Züricha predstavio je novi CD-ROM *Stare karte Švicarske 1496-1900*. Isti je dan održana sjednica Povjerenstva za povijest kartografije Međunarodnoga kartografskog

- Kartiranje Švicarske
- Ferdinand Rudolf Hassler
- Kolonijalna kartografija
- Školska kartografija
- Analiza digitalnih karata
- Vojna kartografija
- Kartografski izvori
- Kartografska bibliografija
- Toponimi
- Kartografija i politika
- Rana suvremena kartografija
- Azijska i islamska kartografija
- Srednjovjekovna kartografija

društva, prigodom koje je održano nekoliko izlaganja na temu *Povijest kartografije u obrazovanju*. Sjednicom je predsjedao Prof. Dr. Ferjan Ormeling.

Svečano otvorenje konferencije i izlaganje prvoga dana konferencije održani su u auli glavne zgrade Sveučilišta u Bernu. Izlaganje radova ostalih dana i izložba postera održavali su se u auditoriju nove zgrade Sveučilišta "UniS", koja se nalazi u blizini glavne zgrade.

Referati su bili podijeljeni u sljedeće skupine:

- Prikaz reljefa
- Švicarska kartografija
- Turistička kartografija
- Vrijeme u kartografiji.

Organizirana je posebna sjednica za vrijeme koje su u tri prostorije bili izloženi svi poster. U to se vrijeme nisu održavala predavanja, a nakladnici i autori publikacija iz povijesti kartografije i druge komercijalne tvrtke izložili su svoja izdanja koja su se mogla pogledati i kupiti ili naručiti.

Sažetci svih referata i postera s kratkim životopisima autora objavljeni su u

authors of publications from the history of cartography and other commercial companies exhibited their publications, which could be bought or ordered.

Abstracts of all papers and posters with brief author biographies were published in a special three-language publication (German, French and English) on 224 A4 pages. Moreover, the publication includes a preface by the president of the Swiss Cartographic Society, Stefan Arno, words of welcome by mayor of the city of Bern, Alexander Tschäppät and the president of the Organizing committee Hans-Uli Feldmann, the conference program, data about organizers, institutions, exhibitions and sponsors, and a list of all participants of the conference. All participants of the conference received this publication, as well as an abundance of materials related to the history of cartography and cartographic activities in Switzerland, country-host of the conference. Documents with a list of participants, proceedings and the program can be found at the web-site of

to the Museum in Murten (October 18 – December 2). There was a banquet after the exhibition was opened.

During their free time, participants of the conference were able to take a look at the exhibition *Trip to Bern: From Thomas Schoepf to Google Earth* at the State Archive of the Bern canton.

There was also a conference at the City Library and the Central Library of Bern, titled *Cartography During 1200 Years: Treasures of the City Library of Bern and the University Library of Bern*. A banquet was organized after the exhibition was opened, the visitors welcomed and a brief presentation about libraries held.

The exhibition *To Build Mountains: the Art of Relief Model: Following the Footsteps of Xaver Imfeld* was already set at the Swiss Alpine Museum. There was a banquet with refreshments after the welcome speech and a presentation titled *Terrain Model Production: From Eduard Imhof to Toni Mair*, held by Prof. Dr. Lorenz

During conference events, a tourist program was organized for people accompanying participants: visit to old part of Bern, medieval town Murten, Gurten and cultural centre of artist Paul Klee. A reception with the mayor of Bern was organized for all participants of the conference and accompanying people at the Town Hall, with a cultural program.

A farewell dinner was organized at the restaurant/hotel Niesen on the top of mount Niesen on the last day of the conference.

After the official end of the conference, two postconference tours were organized. The first was a one-day trip to Basel, where the participants visited the University Library and were able to see rare copies of maps and the Swiss Paper Museum. The other was a three-day trip which encompassed visits to Interlaken, Lucern, Näfels, St. Gallen and Zurich. In Interlaken, participants visited the Tourist Museum, and in Lucern the Glacier Garden with the historical relief model of Middle Switzerland by Franz Ludwig Pfyffer von Wyher produced in 1747–1786. The participants came to the top of the Rigi Mountain with the cable car, the first in Europe, which started working in 1871. The next day was scheduled for a trip to Näfels, where the participants had a look at cartographic funds of the Terrestrial Library of the Glarus canton in Freulerpalast, the most important building of that canton. The journey continued with a trip and accommodation in Appenzell. The third day started with a visit to the former Benedictine monastery in St. Gallen, which is a part of the UNESCO global heritage, with a baroque library Stiftsbibliothek. There, the participants had a look at the exhibition *Maps and Atlases*. Afterwards, they went to Zurich, where they visited the Central Library and the Library of ETH. There was also a presentation titled *Crossin the Alps represented on Maps and Plans*.

The next, 23rd International Conference on the History of Cartography titled *Maps, Myths and Tales: Cartography of the Far North* is going to be held from July 12 to July 17, 2009 at the Royal Library in Copenhagen. The main organizer Henrik Dupont presented Copenhagen, the Royal Library and other institutions involved in the organization of the conference. He invited all present to come to Copenhagen in 2009. The call for papers has been printed and all individuals interested in participation can find required information at the Internet site of the conference <http://www.ichc2009.dk>.

Ivka Kljajić
Mira Miletić Drder

150

the conference (http://www.ichc2007.ch/pdf/ichc2007_abstractsvolume.pdf).

Several exhibitions were organized on the occasion of the conference.

An exhibition titled *Ferdinand Rudolf Hassler (1770-1843): Swiss Pioneer for Surveying, Mapping and Standards of the United States of America* was opened at the Federal Office for Metrology METAS. There was also a presentation about Hassler's life and work. One could see the exhibition in this institution until August 11, when it was moved to the City Museum in Aarau (August 23 – October 7) and later

Hurni from the Institute for Cartography of ETH Zurich.

It is necessary to note that there was a meeting of the editorial board of the *Imago Mundi* journal, as with previous conferences. Professional visits with workshops were also organized. Two workshops were held at the Federal Office for Topography Swisstopo, *Contemporary Production of Official Maps and Map Archive*. There was a third workshop, at the State Archive of the Bern canton, titled *Paper Restoration and Protection of Old Maps and Plans as Cultural Goods*.

posebnoj trojezičnoj publikaciji (njemački, francuski i engleski) na 224 stranice formata A4. Osim toga, u toj se publikaciji nalazi predgovor predsjednika Švicarskog kartografskog društva Stefana Arna, pozdravne riječi gradonačelnika grada Berna Alexander Tschäppäta i predsjednika organizacijskog odbora Hansa-Ulija Feldmanna, zatim program konferencije, podaci o organizatorima, institucijama, priređenim izložbama i sponzorima te popis svih sudionika konferencije. Svi sudionici konferencije dobili su spomenutu publikaciju te obilje materijala vezanog za povijest kartografije i kartografsku djelatnost u Švicarkoj, zemlji domaćinu konferencije. Na web-stranicama konferencije nalaze se dokumenti s popisom sudionika, knjigom sažetaka (http://www.ichc2007.ch/pdf/ichc2007_abstractsvolume.pdf) i programom.

U okviru konferencijskih događanja organizirano je nekoliko prigodnih izložbi.

U Saveznom uredu za metrologiju METAS otvorena je izložba *Ferdinand Rudolf Hassler (1770-1843): Švicarski pionir za izmjeru, kartiranje i standarde Sjedinjenih Američkih Država*. Uz izložbu priređeno je prigodno izlaganje o Hasslerovu životu i radu. Izložba je u toj instituciji bila postavljena do 11. kolovoza, a nakon toga u Gradskom muzeju u Aarau (23.8.–7.10.) i Muzeju u Murtenu (18.10.–2.12.). Nakon otvorenja izložbe upriličen je domjenak dobrodošlice.

Izložbu *Put u Bern: od Thomasa Schoepfa do Googlea Eartha* postavljenu u Državnom arhivu kantona Bern, sudionici su mogli pogledati tijekom konferencije u slobodno vrijeme i vlastitoj organizaciji.

U Gradskoj knjižnici i Središnjoj knjižnici Sveučilišne knjižnice u Bernu priređena je prigodna izložba *Kartografija tijekom 1200 godina: blago Gradske knjižnice u Bernu i Sveučilišne knjižnice u Bernu*. Nakon otvorenja i razgledavanja izložbe te pozdravnih riječi i kratkog predavanja o knjižnicama upriličen je prigodni domjenak.

Izložba *Izgrađivati planine: umjetnost modela reljefa: tragovima Xavera Imfelda* već je bila postavljena u Švicarkom alpskom muzeju. Nakon pozdravnih riječi i razgledavanja izložbe te prezentacije pod naslovom *Izrada modela terena: od Eduarda Imhofa do Tonija Maira* koju je održao Prof. Dr. Lorenz Humi iz Instituta za kartografiju ETH-a iz Züricha, uslijedilo je druženje sudionika uz osvježenje s domjenkom. Ta će izložba u Muzeju biti postavljena do 10. veljače 2008.

Potrebno je istaknuti da je, kao i prigodom prethodnih konferencija, održan sastanak uredništva časopisa *Imago Mundi*. Organizirani su i stručni posjeti s radionicama. Dvije radionice održane su u Saveznom uredu za topografiju Swiss-topo, *Suvremena izrada službenih karata* i *Arhiv karata*. Treća radionica bila je u Državnom arhivu kantona Bern pod naslovom *Restauracija papira i zaštita starih karata i planova kao kulturnih dobara*.

Za vrijeme konferencijskih događanja za osobe u pratnji bio je organiziran turistički program: posjet starom dijelu grada Berna, srednjovjekovnom gradu Murtenu, Gurtenu i kulturnom centru umjetnika Paula Kleea. Za sve sudionike konferencije i osobe u pratnji, u Gradskoj vijećnici priređen je prijam kod gradonačelnika grada Berna uz prigodan kulturni program.

Posljednjeg dana konferencije bila je upriličena oproštajna večera u restoranu/hotelu Niesen na vrhu istoimene planine.

nalazi povijesni model reljefa Središnje Švicarske što ga je izradio Franz Ludwig Pfyffer von Wyher u razdoblju 1747–1786. Na vrh planine Rigi popeli su se uspinjačom, prvom u Europi koja je počela s radom 1871. Idući dan bio je predviđen za odlazak u Näfels, gdje su u Freulerpalastu, najznamenitijoj građevini kantona Glarus pogledali kartografske fondove Zermaljske knjižnice spomenutog kantona. Slijedio je nastavak putovanja i smještaj u Appenzellu. Treći dan započeo je posjetom nekadašnjem Benediktinskom samostanu u St. Gallenu, koji je dio UNESCO-ovog svjetskog naslijeđa, s baroknom knjižnicom Stiftsbibliothek. Tu su pogledali prigodnu izložbu *Karte i atlasi*. Slijedio je odlazak u Zürich gdje su posjetili Središnju knjižnicu i Knjižnicu ETH-a. Održana je i prezentacija pod naslovom *Prelaženje Alpa prikazano na kartama i planovima*.

Iduća 23. međunarodna konferencija o povijesti kartografije pod nazivom *Karte, mitovi i pripovijesti: kartografija Dalekog sjevera*, održat će se od 12. do 17. srpnja

151

Nakon službenog završetka konferencije organizirana su dva postkonferencijska putovanja. Prvo je bilo jednodnevno putovanje u Basel, gdje su sudionici posjetili Sveučilišnu knjižnicu u kojoj su mogli vidjeti rarietne primjerke karata i Švicarski muzej za papir. Drugo je bilo trodnevno putovanje koje je obuhvaćalo posjet Interlakenu, Lucernu, Näfelsu, St. Gallenu i Zürichu. U Interlakenu su sudionici putovanja razgledali Turistički muzej, a u Lucernu Vrt ledanjaka gdje se

2009. u Kraljevskoj knjižnici u Kopenhagenu. Glavni organizator gospodin Henrik Dupont predstavio je Kopenhagen, Kraljevsku knjižnicu i ostale institucije uključene u organizaciju konferencije. Pozvao je nazočne da se u što većem broju odazovu i dođu 2009. u Kopenhagen. Tiskana je prva obavijest, a zainteresirani za sudjelovanje mogu naći potrebne podatke na internetskoj adresi konferencije <http://www.ichc2009.dk>.

Ivka Kljajić,
Mira Miletić Drder